

NOKISÁTI KÍTI BITIBÁAMA NASAÉNOLAKAMI JE NA' ELEKTORÁLI OLÍSILIAČHI 'I TZE OSÁAMI 2024-2025

JE R'EGÁ 'ILÍWA

Je na Nokisáti ná'ti natúliwa kíti je r'egá olísipo ma nijíka nowkiwáachi oselítiri bitibánilia 'iéliwa a'lí e'nelíwachi ma-pu narékiru oselí regámti joréanachi ka jónsa, 'échi ko 'a oméruma partíro política batzábeka nóa anikáa wétza ko 'abóipi ka 'iélika pagótua mi, jorécho ma yú'ga napawíka natúika ma, kíti 'a si nasaéroga nokiméa cintikatúra jánilia Dri. Belisária Romínke a'lí cintikatúra jorécho si wé'ala jásati bisirénsia munisipáli Okámpo munisípochi, a'lí ma nelíawami Sistéma Estatáli Bitibáliami Nasaénolakami Nulalíachi O'ma-kayé Elektoráli Chiwáwa (SERCIEE).

TÉTALI E'NÉRIALI BITIBÁLIACHI NASAÉNOLAKAMI

Je r'egá nokisáa r'e kíti bitibábo nasaénolakami:

E'NELIAMÍ B		
TÁR ÁLI WA MI	NOKIWÁAMI	TÉTALI RAWÉ
Bilé	Ruwámi je pu ka niíma retéwi tzi yéri nisérokami a'lí tániliwa joré ná'ti nelíwami SERCIEE	Ke seméruka 28 októbro 2024 bamíbali.
Okw á	Tániliwami kíti elektrónikachi jónsa rupóa	Ke seméruka 28 októbro 2024 bamíbali.
Bikiá	Generación y entrega de cuentas de acceso SERCIEE Machibúliami a'lí nijíliwami náti nébo SERCIEE	Ke seméruka 30 októbro 2024 bamíbali.
Nao	Partíro política biníriliwachi kíti machiméa néa SERCIEE	30 októbro mi 1 nobiémpiro 2024 bamíbali.
Malí	Tániliwami narekíwachi kíti bitibábo	02 mi 04 nobiémpiro 2024 bamíbali
Usán í	Tétali kíti nakulíwtika olábo	02 mi 04 nobiémpiro 2024 bamíbali
Kitzá o	Tétali e'nelíwami 'échi tániliwami bitibáliami	05 mi 10 nobiémpiro 2024 bamíbali

Página 1 de 9

E'NELIAMI B		
TÁR ÁLI WA MI	NOKIWÁAMI	TÉTALI RAWÉ
Osa-nao	Napawiikili kiti go'ná katúlipo ma-pu NASAÉROMA r'e	05 mi 10 nobiémpiro 2024 bamíbali
Kíma	Tétali tze nakulíwka oláabo nulékachi	12 nobiémpiro mi 07 riciémpiro 2024 bamíbali

PÍRI NIJÍSATI MA-PU JÁNILIA 'IÉLIA

Kíti retéwi 'a si tzo jáama ayuntamiénto a'lí cintikatúra je yéri ne'walé:

E'NELÍAMI A	
IKII SI JÁSA R'E AYUNTAMIÉNTO A'LÍ CINTIKATÚRA	
I.	Méjikochi a'wíkami a'lí Chiwáwa go'ná bo, suwába 'abói kasáti.
II.	'A makói-osa-nao bamikámi ma-pu a'lí bawerániliachi.
III.	'A omebásati baweránilia, je r'egá ko, 'a ní'wisa r'e krenciaíli chu'aláukami jípi si natéami ma-pu a'lí bo'ibália.
IV.	'A betélisa r'e pe usáni metzá batzá r'ekó munisípicio go'ná wilibánilia, wétza ko, 'a r'egá ta ko mekabé atigué nótzia pública niráa.
V.	Ke tási rikíritami níisa r'e pe makói bamíbali ka jónsa, binói suwé i'síkami ka, ke política níisa r'e.
VI.	Ke wa'lubéachi nótzikami ka, ni bilé i' kayé ka, wa'lubéala nulámi ka, pe a' r'egá kasáa r'e batzabé ka ku su'láasa pe bilé rawé róachi ma-pu si o'wénipo tétali ra'itzáli nijísia kampáña bo.
VII.	Ke tási amachítiami níisa r'e wétza ko 'a rewésa ma-pu regá aníi nulalíchi.
VIII.	Ke tási majistrári Elektoráli Najórliachi l'kayé nótzami ka, wétza ko, 'a r'egá, ku su'láasa batzá r'ekó ma-pu r'egá nuláa artículo 107, taráliami 2, LGIPE go'ná bo.
IX.	Ke tási wa'lubéala bisirénti wétza ko ra'itzali i'néjami elektoráli je na Nulalíachi, wétza ko, 'a r'egá, ku su'láasa batzá r'ekó ma-pu r'egá nuláa artículo 100, taráliami 4, LGIPE go'ná bo
X.	Nijísia r'e Nulalíachi bilé ruwámi chu ikii wenomília, ikii ma bukéliwa a'lí pe tza jorécho yú'ga nijichéwia i'nilia, a'lí ma bilé oselíki ma-pu ná'ti r'u ke suwé i'síkami ko r'uyá ke ma bitichichi cho wétza ko VPMRG.
XI.	Ke tási chu'neká níisati wikáami ko'wáami nijísati 'a r'egá ma ke nijisípoami ma 'échi r'egá wachinárami níisa.
XII.	Ke tási rikíniliami nulérami níisati suwé i'síkami ka, repogáti chewagá 'échi ma nelíwami, kílipi niráa ochériliami, bititzí netzótzali ka joréanachi ma, suwé r'egá olagáami repogáa nelíami tzatzéríka wétza ko VPMRG ma-pu si mo ka r'e.
XIII.	Ke tási rikíniliams nulérami níisa r'e, kiti chi ná'ti ko wikawásati káriwala política binói nakúroala.

‘Échi partíra política, napawítukami elektoráli a’lí retéwi je r’egá nórarami ‘a a’náritima a’lí ‘akubárima si.

A’MINÁMI TZE WILIWÁAMI BAWERÁNILIA

Retéwi ma-pu si ayuntamiento a’lí cintikatúra jánilia ‘iélia, ‘échi ko a omérú tze siné ku jáaba, ta ko ke, su’láaki ma wilámi nísiwa.

Ma-pu tze osáami jánilia ko ayuntamiento a’lí cintikatúra, ‘échi ko ‘a bitibásá r’e ma-pu go’ná jáaki.

‘Ayéna ka kíti ‘uché NASAÉNOLAKAMI niráa enáripo bisirénti munisipáli, ma-pu ma cíntiko rigiróri ma jáaki, ‘échi ko ke tze osáami wiliwámi níima, nalí be ko ma simírokami nísiwa bisirénti munisipáli ‘échi go’ná bi, ke tási oméruma tze siné jaába cintikatúra wétza ko rigiruría tze jiyáwiti.

Retéwi ma-pu si jánilia ‘iélia ayuntamiento wétza ko cintikatúra batzabé ‘énikami, ke tási tze jáasa r’e jikáwiti nakulíwiliachi supléto niráa. Supléto níisa ko, ‘a omérú batzabé’ niráa jawália, nalí be ke, ‘échi ma-pu ma batzabé nirá jáaki bo.

Ke wési bo’ibáma ‘okoná kasáti, ta ko o’má kayé kawí Méjiko ke wétza ko ‘i kayé kawichíchi, w’etza ma okwánika biléana bi kawichíchi nirúami ju pa; nalí be, je r’egá níisa bilé rigiruría ‘a welárami olisúwa okoná kasáti bawerániliachi, biléana minisípochi a’lí partíra política ma-pu welá batzá nijiyúrikami a’lí riwiika a’nagú ka retéwi, u’muguí ka.

A’NÁRILIWAMI RETÉWI A’LÍ ‘AKUBÁ OLÍLIWAMI

Kíti tze osáami bawerániliachi káami, sebárilia a’nárliwami a’nagú ka jawáliami NASAÉNOLAKAMI cintikatúra a’lí bisirénsia munisipáli je r’egá natúisa r’e pa:

- a) Ma-pu ré ko ‘échi partíra política nóoka jawása nasaénolami obópi ka, jé na ko ‘a níisa ré chópi yéri bi nílikí nasaérokami bawerániliachi sinéala.
- b) Ma-pu r'e ko ‘a bo'ibokami níisa biléa napawítuka ‘éniliwami wétza ko bilé nasaénolakami bawerániliachi sinéala a'lí ‘échi tze ku bo'ibása je na tze osáami olísiliachi elektoráli, ‘échi partíra política ‘ikii si mo ka r'e ‘a jawáma chópi yéri retéwi ma-pu yéri níili bawerániliachi sinéala.
- c) Ma-pu r'e ko ‘échi partíra política ‘a nasaérika nokákachi ‘abóipi ka bawerániliachi sinéala a'lí jorécho yú'ga nakúrika simánilia ‘íelia je na tze osáami baweránilichi je r'egá katúisa r'epa:
- i. Ma-pu r'e ‘échi partíra política napawíka nakúrigami ‘a uchéki bawerániliachi sinéala, nulelíwa kíti jawáma bilé kasáti chópi yéri napawítuachi kíti bo'ibáma osáami bawerániliachi elektoráli.
  - ii. Ma-pu r'e ‘échi partíra política napawíka nakúrigami ‘a uchéki bawerániliachi sinéala, nulelíwa kíti jawáma bilé kasáti u'mukí chópi napawítuachi kíti bo'ibáma osáami bawerániliachi elektoráli.
- a) Ma-pu r'e ko ‘échi partíra política ‘a welákachi nakúrikami ka bawerániliachi sinéala a'wénili simánilia ‘íelia je na tze osáami baweránilichi je r'egá katúisa r'epa:
- i. Ma-pu r'e ko ‘échi kasáti ‘a bilé nakúrikami jawáruami níisa a'lí u'mukí chópi ka, ne’ je r'egá oláma ku ‘échi partíra política.
  - ii. Ma-pu r'e ko ‘échi kasáti ‘a bilé nakúrikami jawáruami níisa o'chéi chópi ka, ‘échi partíra política ‘a oméru che i'séni nakulíwtia nasaénolakami jáwa r'ua.

Sinéwi chótali ma-pu si nasaéroma ayuntamiento niráa je r'egá nokisáa r'e:

- a) 'Échi kasáti nasaénolami (batzabé ka a'lí suplénto) chópi yéri níisa r'e.
- b). Ma-pu r'e 'échi nasaénolami batzabé ka rejói níisa, suplénto ko a omérú mukí upábémi nikúrami niráa uchélía.
- b). 'Échi chótali 'a 'uchúchirami níima 50% nasípa si u'mukí.
- e). Sinéami kasáti a nawisúlitami níisa r'e kíti a'náripo u'mukí a'lí o'chéi, chótika ma-pu bisirénti munisipáli ka jónsa.

'Échi rigiruría nachuwíliami ko je r'egá nokisáa r'e:

- a) 'Échi kasáti nasaénolami (batzabé ka a'lí suplénto) chópi yéri níisa r'e.
- b) Ma-pu r'e 'échi nasaénolami batzabé ka rejói níisa, suplénto suplénto ko a omérú mukí upábémi nikúrami niráa uchélía.
- c) 'Échi osétami ko 'a 'uchúchirami níima 50% nasípa si u'mukí ma-pu batzá uchúma.
- a) 'Échi osétami ko 'a chotáma si'núala retéwi ma-pu chótairu batzabé bilé kasáti. 'A r'egá ma, 'échi jawálimi batzábe niráa osétami 'a mo kayáa r'e u'mukí jawália, ta ko mukí chotárlilia sinéwi rigiruría. Je r'egá ma níisa, a'nárika mo'ásipo tze aminábi kasáti osétachi.
- b) Batzé r'ekó nirásilia osétiwachi jawásipo u'mukí chópi nawisúlitika, je r'egá ko, ke ne'waleká ma-pu r'egá nulalíwa a'náriwa retéwi. Je r'egá anirúami ko ke tási chi r'egá olílipo ma-pu go'ná o'chéi chópi ju.

Cintikatúra kasáti je r'egá katúisa r'e:

- a). 'Échi kasáti nasaénolami (batzabé ka a'lí suplénto) chópi yéri níisa r'e.
- b). Ma-pu r'e 'échi nasaénolami batzabé ka rejói níisa, suplénto ko mukí níisa r'e.

Ayuntamiénto kítira ko, cintikatúra ko ‘a taráarami níima kíti a’náritipo retéwi je r’egá jániliами.

Ma-pu r’e ko joré retéwi tze joréami ko r’usáa ta ko ke ma r’egá oséeru sinéwi newáarachi oselíti ákta, ‘a nóoka olíbo ma-pu binói ‘eláa nilía aníi ‘échi retéwi. Je na nasaénolakami ko ‘a chapirúami níima kíti a’náritipo retéwi. Je ra’itzali ko ‘a ruyeká oláabo elektoráli niráa jáwami ma-pu sinéwi bitibália:

Retéwi ke mukí ni bilé rejói ko r’usáa ‘échi ko ‘a oméruma kayétua, ma-pu go’ná o’chéi rewalá u’chúchilia. ‘Échi jósa be, ke tási karíam mo’iyá ma-pu go’ná u’mukí u’chúchilia. ‘Abói ruméa sinéwi bitiba chu r’egá i’nilia u’mukíkami rejóikami ma.

‘A olílio bilé nakulíwiliami táníiwami nasaénolakami, ma-pu r’e ko ‘échi chópi ku ‘uchénilia, we la ko nakulíwali pe o’chéi bi ‘uchúchirami níisa, u’mukí kasáti kítira.

‘Échi partíra política, nakúrikami a’lí ‘abóipi ka jániliами ma-pu ‘a ro’áki chótali ayuntamiénto niráa Okámpochi, á tasa r’e kíti ‘akubá olílio jiwérali osétipo bilé kasáti retéwi chópi.

Kíti ‘a machibóa pe tza retéwi ka bille, pe ma-pu a’lí bo’iba oselíchi chi r’egá rusáa bi ju. A’lí ma, ‘a nijísa r’e je yéri:

a) Bilé oselíki ma-pu retéwi aníi je yéri anisá r’e:

- i. Kúmi ka poble chéami ka, kabú jónsa a’lí kúmi yéna káachi ma-pu go’ná napawítulia.
- ii. Pe tza ralámuti ra’itzami ka, a’lí chu yéri;
- iii. Chu oláa chi r’egá ko r’u binói ‘échi poble chégami; a’lí
- iv. Chu r’egá tze pe aminábi chéri suwába ikii nirú ‘échi goná kípu póboloachi.

b) Bilé oselí wabé r’igá natéami i’sélikami nejáala kípo póbolo jáwami ma-pu go’ná jónsa wilibánali, je r’egá ma natéami nerárima:

- i. l'sélikami
- ii. Retéwi napawíkiliachi.
- iii.l'sélikami jáwami ma napawíkiliachi.

Go'ná oselíchi rupóa kabú jónsa kayenáru chi yéri oselí (ke tási semérusa r'e usáni metzá ma-pu si bo'ibánilia) rewalá, oséruami, makúsuala rachínakami, wétza ko, sello a'lí píri wilíami jú ma-pu chi yéri oselí nejáa, kúmi r'egá betéa, ra'itzáliamtiri taráala kúmi go'ná ra'ítzipo, a'lí ma animéa chu oláa je r'egá natúliwa ilíliwa 'échi retéwi ma-pu si nasaénola r'uká 'iyéni bo 'échi go'ná póblo komuniráchi ma. Nakulíwiniliwa chi yéna natéami niráliwa je yéri 'a sébali ruméa 'échi partíra política a jaré ma oselí uchegá nijíma.

'Échi kasáti ma-pu go'ná retéwi mo'isá r'e pe chópi yéri níima go'ná ma e'peréami bo.

Ke je r'egá oliwáa a'nárilia 'akubá olilíwa ma Sekretaría Ejecutíbo ruyérami níima, kíti ko 'échi binói nótziga, ma-pu r'e 'a r'egá oliwáami níisa ko, ra'itzali 'uchébo ma-pu chi r'egá ma mu r'egá oláa simí ba.

TÁNILI NIJÍIWAMI

Bo'ibálimi níima r'e **2 mi 4 rawé metzá nobiémp**ro 2024 bamíbali, e'néalichi negáa SERCIEE a'lí pe 'échi bi níima káriwami bo'ibáliami nakulíwiliami ma.

'Échi bo'ibáliwami taníwami ko ne' ma-pu r'egá aníwa Nokisáti go'ná níisa r'eam ko, suwába ma oselí nijíwami ma.

Cintikatúra nasaénolakami Dri. Belisária Romínka a'lí Okámpo 'a bitibáma kasáti bilé batzabé ka a'lí suplénto niráa nikúrami upámi 'échi ko.

'Échi nasaénolakami ayuntamiento niráa Okámpochi chótali niráa bitibáma, bilé bisirénti batzá, rigiruría nijiyúrikami a'lí osétami rigiruría nachuwíliami, sinéami suplénto 'uchúchirami níisa r'e.

02 mi 06 rawé metzá nobiémpro 2024 bamíbali, retéwi nasaénolakami 'iéliami 'a oméru ra'itzali pásia retéwi ma-pu bawerániliami ju, pe batzá r'ekó risénsia táaka.

Página 7 de 9

É'NELIWÁMI SUWÁBA BITIBÁLIAMI TANÍWAMI

5 mi 10 rawé metzá nobiémporo 2024 bamíbali ‘échi Nulalíachi e’néma suwába tánili narétuami SERCIEE go’ná bo, ma-pu nejáki partíra política a’lí nakúrika napawítukami elektoráli r’uká.

SAYEKÍWAMI ANELÍWAMI

Ma-pu r’e ko ke sébali nijísiwa, Bisirénti go’náchi anéma ‘échi partíra política wétza ko nakúrikami elektoráli r’uká, kíti ku a’lánima ma-pu rowélisimi wétza nakulíwika i’sima nasaénolakami weláa, **ke seméroka naósa-makói-osa-nao hora**. Ma-pu r’e ke nejéeka nokáa, tze osáami anébo a’lí ‘upáa ko ma ‘a r’egá nokiméa Natúili aníachi.

‘ÉCHI R’UKÁ VRPMRG

Oselíki ma-pu ‘a aníi ma Ke tási wikáami rúraami ka, ke bilé o’wérítami ka suwé olagáami repogátiri chewáa, kilípi semelía si nokisáti negáa kíta repogála, benésati ma chu yéri kíta repogá ná’tali si r’u, bititzí nekókami netzótzali ka ma, ke riwília repogá wétza ko VPMRG ma-pu si mo ka r’e, Ke rikíritami nulérami ka kíti wikawáma wétza ko e’lía binói nikúroala político niráa; je yéri kámi:

- a) Bochíwiliami RC-02BP;
- b) Oselítiri ma-pu Rigístro Estatáli Retéwi Wikáami Ko’wámi Nijísati Chiwáwa go’ná kayámi, a’lí
- c) Oselítiri ma-pu nijíala ju Jiskalía Jineráli O’má-kayé Chiwáwa nótzami, ma-pu go’ná aníi ke suwé síkami ka.

NASAÉNOLAKAMI SI'NÚTIWA A'LÍ KE MÉWILIA

'Échi tánili tze si'núala 'uchelíami nasaénolakami pe e'nelíachi osiwámi r'usá r'e SERCIEE negáa.

Na'ómilia wétza ko si'núala'uchélía nasaénolakami, ma-pu r'e ko ma kayenásiwa oselítiri ná'ti baweránilia, 'a ka si'nútiwa, ma-pu r'egá nuláma 'échi Ra'ítzali l'néjami.

Ma-pu r'e ke me'wisiwa nasaénolami ka, retéwi ma mo ka r'e, 'a nijísa r'e bilé r'uwámi ma-pu go'ná anii ke mé'wa nasaénolakami r'uká binói rewalá oseká newáma, chériga má Nulalíachi a'lí joréchi 'échi go'ná notzáriliami, ma-pu si mo ka r'e Nulalíachi 'a 'omérilia chi yéri kayéntia oselíki, téтика naósa makói osá nao hora ma jónsa nejáarachi ke mé'wilami. Ma a'lí tze, partíra política joré cho ma nakúrika é'namí elektoráli r'uká 'a ikíripi kíti si'nútima.

REWÁLATIRI TIBUKÍAMI

Ma-pu si jiweráli mo ka r'e je na nokisáti nuláala we' ga'lá tibúsa r'e suwába rewalátiri chapirúami kíti ke wikáma, rimúkipo, seméripi a'lí jorécho pe chu'wé e'néma.

Ma-pu r'e ko suwé oliwáa tibukíami rewalátiri 'a o'wéritami niíma ma-pu r'egá nuláa Nulalí Elektoráli.

'Échi Nulalíachi 'a rumé chi yéri tibukíami negáa internéetchi go'ná bo:

https://ieechihuahua.org.mx/_avisos_de_privacidad

